

Vewin partner van WaterSpaarders

‘Kinderen als change agent voor korter douchen’

Namens de drinkwatersector is Vewin toegetreden als partner van het programma WaterSpaarders van de Missing Chapter Foundation (MCF). Deze stichting is in 2009 opgericht door Laurentien van Oranje, met als doel het stimuleren van gelijkwaardige gesprekken tussen kinderen en volwassenen over onderwerpen zoals duurzaamheid en strategische dilemma’s.

De onbevangen vragen, verfrissende meningen en verrassende ideeën van kinderen kunnen volgens MCF huidige besluitvormers inspireren. De dialoog tussen generaties is het ontbrekende hoofdstuk in duurzame besluitvorming; ‘the missing

chapter’. Eén van de MCF-programma’s is WaterSpaarders, gericht op besparen van water en energie bij gezinnen. Hieraan nemen ook Vewin en een aantal drinkwaterbedrijven deel.

Directeur Laurentien van Oranje vertelt meer over de achtergronden van het werk van MCF: ‘Ik werk al jaren op het snijpunt van strategie, beleidsvorming en communicatie rondom maatschappelijke thema’s zoals duurzaamheid, onderwijs en gezond-

heid. Om op deze gebieden tot verandering te komen is een andere mindset nodig en ik ben ervan overtuigd dat je dat niet voor elkaar krijgt met het uitdragen van feiten en kennis alleen. Er wordt veel gepraat, maar er gebeurt te weinig. De compromisloze en scherpe blik van kinderen kan een vastgelopen debat openbreken. Volwassenen denken vanuit boodschappen, kinderen vanuit actie. En omdat het vrijwel altijd om de toekomst gaat – hún toekomst – hebben kinderen ook echt recht van spreken.'

'Wij spreken veel kinderen, bijvoorbeeld via KidsKracht of onze Raad van Kinderen, waarin kinderen nadenken over de dilemma's van bedrijven. Daarbij gaan ze minutieus te werk en kijken naar de kleinste details. Juist die details blijken vaak cruciale elementen bij gedragsverandering.'

Hoe is MCF ertoe gekomen juist waterbesparing tot één van haar initiatieven te maken?

Laurentien: 'Het idee is aangedragen door kinderen zelf. Voor kinderen is energie

besparen logisch. Waarom zou je verspillen? Het is slecht voor de aarde, want die warmt erdoor op en daardoor wordt de leefomgeving van mens en dier bedreigd. Kinderen willen samen energie besparen, omdat die kleine acties samen een groot verschil maken.'

'Kinderen willen in hun eigen omgeving de rol van 'change agent' spelen. Ze zijn erg actiegericht en vragen ons gewoon: 'We willen helpen, maar weten niet hoe. Geef ons een middel om iets te doen'. Wij stellen kinderen vervolgens in staat direct in actie te komen. Met hun feedback gaan we dan aan de slag. En zo wordt energie besparen concreet gemaakt via water besparen.'

Korter douchen

Met WaterSpaarders roepen kinderen alle andere kinderen van Nederland op om thuis het gesprek aan te gaan over warmwatergebruik, zodat uiteindelijk heel Nederland korter gaat douchen; van bijna 9 naar 5 minuten.

Onderzoek toont aan dat douchen 51,4 liter kost van de 119 liter drinkwater die wij allemaal dagelijks gemiddeld verbruiken (zie ook 'TNO-onderzoek Watergebruik Thuis 2013', op pag. 27 van dit blad). Voor een warme douche wordt veel energie gebruikt: om 50 liter water te verhitten tot 40 °C heb je ongeveer 10 kilowattuur (kWh) nodig. Stel dat dagelijks 15 miljoen Nederlanders een douche nemen van bijna 9 minuten (het gemiddelde), dan kost dat 150 miljoen kWh. Elke dag. Als je duurzamer wilt omgaan met water en energie, is het belangrijk te kijken naar je douchegebruik. *Maar hoe pak je dat vervolgens praktisch aan?*

Laurentien: 'Ons uitgangspunt is altijd de wens van kinderen: 'wat hebben zij nú nodig om straks te leven op de manier die ze willen?' In het geval van WaterSpaarders hebben we gezocht naar een middel waarmee we kinderen in hun kracht kunnen zetten om binnen hun gezin de rol van 'change agent' te kunnen spelen en hun familieleden aan te zetten tot minder lang douchen.'

'Concreet is WaterSpaarders een interactief onderwijsprogramma, waarbij het leren ten dienste staat van de actie die nodig is. Niet andersom. Kinderen worden vanuit school ondersteund om thuis de discussie over watergebruik aan te gaan. Daarbij krijgen ze concrete middelen aangereikt, zoals een spaarboekje, een stopwatch app, een verbetermeter en een fles met zelfontworpen etiket. Ze staan opeens heel stevig in een gesprek met hun ouders over dit onderwerp, als ze kunnen zeggen: 'Kijk, dat heb ik gemaakt en nu is het jullie beurt. En je krijgt een sticker van me als je het goed doet!'

'Belangrijk effect van onze aanpak is dat we het douchegebruik inzichtelijk en meetbaar maken. De kinderen houden vier weken lang dagelijks het gebruik in hun gezin bij in hun spaarboekje. Dat wordt vertaald naar herkenbare hoeveelheden, zoals emmers. Dan wordt het opeens heel tastbaar voor de deelnemers, wat sneller leidt tot gedragsverandering.'

In navolging van Vitens hebben de overige drinkwaterbedrijven het initiatief WaterSpaarders omarmd en is Vewin

sinds dit voorjaar partner geworden. Dat betekent dat alle drinkwaterbedrijven financieel bijdragen aan het programma en zich daarnaast gaan inzetten bij de uitvoering. *U werkt samen met verschillende bedrijven als partners, zoals Unilever, Vitens en Eneco: wat is hun meerwaarde?*

Laurentien: 'Het is eigenlijk heel simpel: alle partners samen maken het mogelijk dat kinderen in hun omgeving kunnen optreden als change agent op het gebied van water- en energiebesparing. Dus hoe meer bedrijven meehelpen, des te meer kinderen kunnen meedoen. Partners leveren een financiële bijdrage en brengen kennis en praktische ondersteuning in. Andersom kijken wij samen met de partners hoe WaterSpaarders hen kan helpen hun doelstellingen te bereiken. Maar ze moeten het niet zien als 'zo maar wat sponsoring'. Het is niet: 'Hoe kunnen wij die kinderen helpen?', maar het is precies andersom: 'Hoe kunnen kinderen ons helpen onze doelen te bereiken?'

'We zijn bezig met een maatschappelijke beweging waarin kinderen de hoofdrol spelen. Wij zijn daarom ook heel blij met het partnership met Vewin en hopen natuurlijk dat alle energie- en waterbedrijven dit omarmen. Door samen te werken, staan we sterker!'

Wanneer is WaterSpaarders voor u geslaagd?

Laurentien: 'Het uiteindelijke doel is om samen energie en water te besparen. Ik vind het fantastisch om te zien hoe de gesprekken met nieuwe partners leiden tot nieuwe ideeën. We werken samen met mensen die bereid zijn om over de schutting te kijken. Ik geloof dat dit mede komt doordat wij de onbevangen manier waarop kinderen denken, overdragen op onze partners. Kinderen denken niet in hokjes of dogma's, mogelijkheden of onmogelijkheden. Zij zeggen: 'Als je iets wilt, dan doe je dat toch gewoon? En doe het vooral samen!' Dat werkt heel inspirerend. En als we daar de toekomst voor ons allemaal iets beter door kunnen maken, ben ik zeer tevreden.'

'VOLWASSENEN
DENKEN VANUIT
BOODSCHAPPEN,
KINDEREN
VANUIT ACTIE'

Missing Chapter Foundation

De Missing Chapter Foundation (MCF) is in 2009 opgericht door Laurentien van Oranje, vanuit de gedachte dat beslissingen langer houdbaar blijven en meer waarde krijgen door de scherpe inzichten, logische vragen en verrassende oplossingen van kinderen en jongeren hierin een plek te geven. Met haar programma's KidsKracht, Raad van Kinderen en WaterSpaarders brengt MCF verbinding tot stand tussen kinderen en jongeren enerzijds en besluitvormers in de publieke en private sector anderzijds.

Raad van Kinderen

Met de Raad van Kinderen zorgt MCF er, samen met UNICEF Nederland, voor om kinderen structureel, op grote schaal en op een constructieve manier hun stem te laten horen binnen bedrijven. Het doel is om bedrijfsvoering en beslissingen meer toekomstbestendig te maken. Want om echt duurzaam te denken en te handelen, moeten bedrijven leren denken en handelen vanuit wat er later nodig is. Door de dialoog met jonge stakeholders krijgt 'de toekomst' een gezicht en een stem. MCF begeleidt het instellen van een Raad van Kinderen als geloofwaardig platform om strategische dilemma's te analyseren, bespreekbaar te maken en nieuwe denkrichtingen te geven.

WaterSpaarders

Meer dan 10.000 kinderen doen nu mee aan WaterSpaarders, waarbij kinderen hun gezinnen aanzetten tot minder energiegebruik. WaterSpaarders is een uniek actiegericht initiatief van kinderen, leerkrachten, het Wereld Natuur Fonds, Unilever en de Missing Chapter Foundation. Naast partners van het eerste uur Vitens en Eneco nemen ook Stayokay, Enexis, Nudge, Zorn, de Unie van Waterschappen en Scouting deel aan het programma. Door het aansluiten van Vewin zijn nu alle drinkwaterbedrijven vertegenwoordigd. Al deze partners zetten zich in voor het realiseren van de missie van WaterSpaarders: kinderen als change agent voor korter douchen.